

АДАПТАЦІЯ УКРАЇНЦІВ В ІНШОМОВНОМУ ТА КУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Снігурова І. І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Російська агресія в Україні змусила тисячі українців покинути свої міста, свою країну та шукати захисту за кордоном. Багато країн Європи приймають українських біженців, надають їм тимчасовий притулок, грошову допомогу. У кожному європейському місті на авто- й залізничних вокзалах працюють волонтери, які допомагають людям, годують їх гарячою їжею, пропонують одяг, необхідні речі.

Українці дуже вдячні за цю допомогу, але, опинившись в іншій країні, біженці стикаються з купою проблем мовного й культурного характеру.

З метою скорішої адаптації в мовно-культурному середовищі необхідно, по-перше, оволодіти мовою країни, у яку потрапила людина внаслідок повномасштабного російського вторгнення на Україну, ховаючись від цинічного російського агресора, що здійснює геноцид української нації. По-друге, українці мають засвоїти алгоритм взаємодії із мешканцями іншої країни. Для цього треба запам'ятати, що не існує культури доброї чи поганої.

Вчені-психологи вважають, що є високо- та низькоконтекстні культури, різниця між якими знаходиться на вісі відкритість/латентність. Крім мовної, українців чекає необхідність пристосовування до нових культурно-традиційних звичаїв народів, частиною яких вони будуть деякий час.

Усі культури гідні поваги. Таке ставлення називають культурним релятивізмом, тобто ствердженням рівноправності всіх типів культур.

Поведінка різних народів є неоднаковою, особливо на невербальному рівні. Так, контактна дистанція співрозмовників відрізняється та залежить від того, у якій країні чи регіоні вони проживають. Мешканці півдня під час спілкування стоять ближче один до одного (італійці, греки). До того ж їм притаманна жвава жестикуляція та підвищена емоційність, яка виявляється в підвищенні голосу під час спілкування. Північні народи (шведи, фінни, англійці) мають звичку в найбільшій контактній відстані. Вони поводять себе витримано, майже не використовують міміку та жести.

Викладачі вищих закладів освіти в Україні, які працюють із іноземними студентами, зазвичай добре знають ці та інші тонкощі спілкування в іншомовному й культурному просторі, але звичайні українці, що опинилися в скрутних обставинах за кордоном, можуть зазнати так званий «культурний шок». Ось чому так важливо знайомити українців не тільки з мовою країни, у якій вони зараз перебувають, а й з важливими рисами культури цих народів.